

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka CXXX.

Vydána dne 24. listopadu 1919.

Obsah: (Čís. 608.—611.) 608. Zákon o prozatímním zvýšení zaopatřovacích platů hornických. — 609. Nařízení, jímž se zrušuje nařízení ministra s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 22. února 1919, č. 136 Sb. z. a n. — 610. Nařízení, kterým se upravuje obchod melasou a osmozovou vodou. — 611. Nařízení, jímž se území Československé republiky rozděluje na tři dozorčí okresy cejchovní.

Čís. 608.

Zákon ze dne 29. října 1919

o prozatímním zvýšení zaopatřovacích platů
hornických.

§ 1.

Bratrská pokladna (oddělení zaopatřovací) je povinna poskytovat mimořádných přídatků k zaopatřovacím platům (provisím) podle těchto pravidel:

1. Úhrn mimořádného přídatku a zaopatřovacího platu náležejícího podle stanov bratrské pokladny členu, jenž se stal po 30. červnu 1919 nezpůsobilým k výdělku (§ 4 zákona o bratrských pokladnách), činí pro dělníky nejméně 600 K ročně a pro dělnice nejméně 300 K ročně a stupňuje se po ukončení pátého roku zaměstnání v podniku, povinném k pojištění u bratrské pokladny, rok od roku tohoto zaměstnání u dělníků o 24 K ročně a u dělnic o 12 K ročně.

Služební doba předcházející případnému vybrání záložního podílu (§§ 7—9 zákona o bratrských pokladnách) nepočítá se při výpočtu dávky do let služebních.

Nebyl-li poslední rok služební úplně dokonán, vypočte se stupňování poměrně pro každý úplný služební měsíc.

2. Úhrn mimořádného přídatku a zaopatřovacího platu náležejícího podle stanov bratrské pokladny dělníku provisionistovi, jenž nabyl před 1. červencem 1919 požadavku na zaopatřovací plat, činí nejméně 600 K ročně; přiznala-li bratrská pokladna dotčenému provisionistovi členskou dobu delší desíti let, stupňuje se úhrn ten o 30 K pro každé započaté pětiletí přesahující desítiletou členskou dobu až do nejvyšší částky 840 K ročně.

Úhrn mimořádného přídatku a zaopatřovacího platu činí pro dělnice, jež nabyly nároku na zaopatřovací plat před 1. červencem 1919, polovici sazeb uvedených v předchozím odstavci.

3. Úhrn mimořádného přídatku a zaopatřovacího platu, náležejícího podle stanov bratrské pokladny pozůstalým po úmrtí člena neb provisionisty (§ 5 zákona o bratrských pokladnách), činí:

- a) pro vdovu polovici dávky náležející manželu podle bodu 1., po případě 2.;
- b) pro každé pozůstalé dítě až do dokonání 14. roku jednu čtvrtinu, a ztratilo-li i druhého rodiče, polovici dávky, náležející zemřelému rodiči podle bodu 1., po případě 2.

Důchody vdovy a dětí nesmějí převyšovat tři čtvrtiny dávky, která by náležela manželu nebo otci podle bodu 1., po případě 2.; objeví-li se úhrn větší, sníží se poměrně jednotlivé důchody.

4. Požitky v bodu 2., po případě 3. uvedené náleží i osobám, kterým byl po přizpůsobení stanov příslušné bratrské pokladny ustanovením zákona z 28. července 1889, č. 127 ř. z., o bratrských pokladnách přiznán zaopatřovací plat, avšak jež ho nepoživají pro nedostatek peněz v bratrské pokladně, nebo pro její likvidaci.

§ 2.

Mimořádné přídatky podle § 1 náleží i členům a pozůstalým po členech aneb provisionistech, oprávněných požadovat provisi podle zákona ze dne 24. května 1918, č. 270 ř. z.

§ 3.

Dávky pojistné, nabyté dobrovolným příspěvkovým pojištěním, náleží členu a pozůstalým po členu neb provisionistovi vedle mimořádného přídatku (§ 1), pokud člen platil příslušné na něj připadající pojistné sám ze svého.

§ 4.

Ustanovení §§ 61 a 61a) zákona o úrazovém pojištění dělníků ze dne 10. dubna 1919, č. 207 Sb. z. a n., platí taktéž pro úhrnné dávky podle § 1.

Je-li však důchod, jenž přísluší pozůstalým usmrceného podle zákona o úrazovém pojištění, nižší než úhrnná dávka podle § 1 tohoto zákona, staví se (odpočívá) výplata pojistné dávky podle § 1 náležející pouze do výše úrazového důchodu.

§ 5.

Rozhodčí soud, zřízený podle § 20 zákona o bratrských pokladnách, jest příslušný rozhodovati o požadavcích na mimořádné přídavky, uplatňovaných podle § 1 proti bratrské pokladně, jí však neuznáných.

Osoby uvedené v § 1 pod č. 4. mají se hlásiti o zaopatřovací plat u báňského revírního úřadu, příslušného podle sídla likvidovavší pokladny, a ten o požadavku rozhodne.

Do rozhodnutí je možno podati žalobu podle předchozího odstavce.

§ 6.

Pro obvody horních hejtmanství v Praze a v Brně zřídí se po jednom ústředním fondu zaopatřovacím, jenž hradí zaopatřovacímu oddělení pokladen bratrských, majících svá sídla v obvodu toho kterého horního hejtmanství, výlohy spojené s vyplácením mimořádných přídavků podle § 1. Osobám uvedeným v § 1, odst. 4. vyplácejí se dávky z příslušného zaopatřovacího fondu přímo.

§ 7.

Pro každý ústřední fond zaopatřovací zřídí se správní výbor skládající se z 9 členů a stejného počtu náhradníků a to: jak u členů, tak i náhradníků ze 6 zástupců členů bratrských pokladen a ze 3 zástupců zaměstnavatelů. Aspoň 3 zástupci členů bratrských pokladen a jejich náhradníci musí býti aktivními členy bratrské pokladny.

Pro volby členů správního výboru platí obdobné ustanovení o volbách do představenstva bratrské pokladny.

Výbor zvolí ze sebe většinou hlasů předsedu a náměstka předsedova; k žádosti menšiny jest zvoliti náměstka předsedova z menšiny.

Výbor rozhoduje prostou většinou přítomných a jest schopen se usnáseti za přítomnosti 5 členů.

Funkční doba správního výboru trvá 3 roky.

Výbor vydá jednací řád, který podléhá schválení ministerstva veřejných prací v souhlasu s ministerstvem sociální péče.

§ 8.

Úrazové pojišťovny dělnické v Praze a v Brně propůjčují správním výborům (§ 7) kancelářské místnosti a pracovní síly za plnou náhradu. Náhradu tuto, nestane-li se o tom dohodnutí mezi správním výborem a úrazovou pojišťovnou, určí ministr sociální péče ve shodě s ministrem veřejných prací. Pokud jde o styk správního výboru s úřady politickými a bratrskými

pokladnami, platí obdobně § 50 zákona o úrazovém pojištění.

§ 9.

Peníze, jichž je třeba k účelům ústředního fondu zaopatřovacího a k zapravení výloh správních, opatří se poloročními příspěvky, které platí zaměstnavatelé.

Úhradu, které jest třeba ke zvýšení provisií podle bodu 1. § 1 a provisií vdov a sirotek po členech, po případě provisionistech, kteří byli dne 1. července 1919 v činné službě, hradí polovici členové bratrských pokladen a polovici zaměstnavatelé. Úhradu, potřebnou ke zvýšení ostatních provisií, platí zaměstnavatelé ze svého.

Zaměstnavatelé jsou oprávněni, osobám u nich zaměstnaným část příspěvků na ně připadající sraziti při výplatě mzdy podle ustanovení platných pro vybírání příspěvků k zaopatřovacímu oddělení bratrských pokladen.

Ministr veřejných prací ustanoví ve shodě s ministrem sociální péče způsob výpočtu a vybírání příspěvků.

§ 10.

Zaměstnavatelé jsou povinni obdobně § 18 zákona o úrazovém pojištění podávati správnímu výboru výkaz o počtu dělníků u nich zaměstnaných a o vyplácených mzdách. Bratrské pokladny předkládají zase čtvrtletně příslušnému správnímu výboru výkazy vyplacených provisií a přídavků mimořádných.

§ 11.

Správní výbor (§ 7) stanoví začátkem každého roku výši příspěvků pro tento rok a zpraví každého zaměstnavatele písemným výměrem o příspěvku naň připadajícím. Do stanovení příspěvků, které jsou splatné do 14 dnů po dodání písemného výměru, může zaměstnavatel vznést v této lhůtě odpor k zemské politické správě, která rozhoduje konečně, vyslechnuvši horní hejtmanství. Odpor nemá účinku odkládacího.

Ministr veřejných prací určí, dohodna se s ministrem sociální péče, zatímne výši prvních příspěvků a dobu jejich splatnosti.

Výkazy o dlužných příspěvcích, jejichž vykonatelnost potvrdil politický úřad, jsou exekucním titulem podle § 1 ex. řádu.

§ 12.

O sporech mezi správním výborem se strany jedné a mezi bratrskými pokladnami aneb zaměstnavateli se strany druhé rozhoduje konečně zemská politická správa, vyslechnuvši horní hejtmanství.

§ 13.

Koncem každého roku podá správní výbor ministru veřejných prací zprávu o svém hospodářství.

§ 14.

Příslušníkům cizího státu, kteří mají trvalé bydliště v cizině, náleží mimořádné přídavky podle tohoto zákona jen tehdy, zachovávají-li jejich stát vůči příslušníkům československým vzájemnost.

§ 15.

Zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení se zpětnou platností od 1. července 1919. Ustanovení, jež poskytují větších výhod, zůstanou tímto zákonem nedotčena. Vláda se zmocňuje stanoviti nařízením dobu, kdy tento zákon pozbude opět účinnosti.

§ 16.

Ministru veřejných prací se ukládá, aby dohodna se s ministrem sociální péče zákon tento provedl a ve vhodné době rozšířil nařízením působnost jeho i na Slovensko.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Hampl v. r.

Čís. 609.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 14. listopadu 1919,

**jinž se zrušuje nařízení ministra s plnou mocí
pro správu Slovenska ze dne 22. února 1919,
čís. 136 Sb. z. a n.**

§ 1.

Nařízení ministra s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 22. února 1919, č. 136 Sb. z. a n., o přeměně státní polepšovny v Košicích, se zrušuje.

§ 2.

Státní polepšovna v Košicích bude míti název: „Komenského ústav v Košicích.“

§ 3.

Ústavu toho bude používáno:

I. pro polepšovaci výchovu

mladých provinilců, kteří rozhodnutím řádného soudu trestního neb soudu mladistvých k trestu na svobodě odsouzeni nebo k polepšující výchově určení byli.

II. k výchově jiných nezletilců

- a) opuštěných, ve výchově zanedbaných, neb mravně ohrožených;
- b) mladistvých osob již trestaných neb mravně porušených, pokud byla potřeba polepšovaci výchovy ohledně nich vyslovena sirotčí nebo policejní vrchností nebo toho žádají jejich rodiče, zákonný zástupce, spolek neb jiný po-

dobný ústav, který za souhlasu vlády Československé republiky pečuje o mládež.

Počet chovanců této skupiny (II.) nesmí přesahovati třetinu veškerých míst.

§ 4.

Přijímání budou chovanci mužského pohlaví, mající právo domovské v některé obci na území Československé republiky včetně území Podkarpatské Rusi a to v § 3, I. uvedení ve stáří od 10 do 18 roků, pod II. uvedení pokud nepřekročili 18. rok věku.

Přes 21. rok věku nemohou chovanci proti své vůli býti v ústavě držáni.

§ 5.

Chovanci v § 3, I. uvedení mohou býti ředitelem ústavu přijati jen za souhlasu ministra spravedlnosti, pod II. uvedení za souhlasu ministra sociální péče.

Ředitelství ústavu může si však souhlas tento i dodatečně do 4 týdnů po převzetí chovance opatřiti.

§ 6.

Chovanci v § 3, I. uvedení budou ubytováni zcela odděleně od chovanců ostatních.

§ 7.

V čele ústavu jest vrchní ředitel jmenovaný ministrem spravedlnosti a jemu bezprostředně podřízený. K úřadu vrchního ředitele vyžaduje se způsobilosti k úřadu soudcovskému. Jmenování stane se v dorozumění s ministrem sociální péče.

§ 8.

Veškeren personál ústavu podléhá vrchnímu řediteli.

§ 9.

Úředníky a stále ustanovené zřízence jmenuje na návrh vrchního ředitele ústavu ministr spravedlnosti v dorozumění s ministrem pro sociální péči.

§ 10.

Síly pomocné přijímá a propouští vrchní ředitel ústavu.

§ 11.

Správa celého ústavu jde na účet ministerstva spravedlnosti. Náklady spojené s výživou a výchovou chovanců v § 3, II. uvedených jdou k tíži ministerstva sociální péče, které je ministerstvu spravedlnosti nahradí.

§ 12.

Vrchní ředitel ústavu je povinen předkládati a to nejdéle do 15. února ministerstvu spravedlnosti roční bilanci ústavu, která se sdělí též ministerstvu sociální péče.

§ 13.

Podrobné předpisy o organizaci a správě ústavu budou obsaženy ve stanovách ústavu vy-